

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

18. Quòd sacri Oratores sint etiam maximè Eloquentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Quod Sacri Auctores sint etiam maximè eloquentes.

CAPVT XVIII.

Sed non habent sacri Oratores *arcana semota* *distinctionis*, (hoc enim vnum obijcitur) verius dixeris, non habent ineptias, eloquentes esse falsò negaueris. Semper enim magni feci D. Augustini, vt sincerum in omnibus, sic in ea re sagax, & prudens iudicium: Vbi (inquit) eos intelligo, non solum, nihil eis sapientius, verùm etiam nihil eloquentius mihi videri potest. Et audeo dicere omnes, qui rectè loquuntur, simul intelligere, non eos aliter loqui debuisse: sicut enim est quædam eloquentia, quæ magis ætatem iuuenilem decet, est quæ iuuenilem, nec iam dicenda est eloquentia, si personæ non congruat eloquentia; Ita est quædam, quæ viros summa auctoritate dignissimos, planeque diuinos decet. Hac illi locuti sunt, nec ipsos decet alia, nec alios ipsa: Iphis enim congruit, alios autem quanto videtur humilior, tanto altius non ventositate, sed soliditate transcendit.

D. Aug. lib. 4. de doct. triua. hri. sua. ca. 6.

(Addit)

Possent quidem, si vacaret, omnes virtutes, & ornamenta eloquentiæ, de quibus instatur isti; qui linguam suam nostrorum auctorum linguæ, non magnitudine, sed rumore præponunt, ostendere in istorum literis sacris, quos nobis erudiendis, & ab hoc sæculo prauo, in beatum sæculum transferendis prouidentia diuina prouidit. Sed non ipsa me plus, quam dici potest in illa eloquentia delectant, quæ sunt his viris cum oratoribus gentiliū, Poetisve communia. Illud magis admittor, & stupeo, quod ista nostra eloquentia ita vsi sunt, per alteram quandam eloquentiam suam, vt nec eis deceret, nec emineret in eis: quia eam, nec improbari ab illis, nec ostentari oportebat, quorum alterum fieret, si vitaretur, alterum putari posset, si facillè agnosceretur.

Auctores sacra eloquentia longe a huius superat.

Hæc ille vir sapientissimus, quæ postquam subiecit, latissimè probat exemplis, affert enim prolixos aliquot locos ex D. Pauli epistolis, & Amos prophetia, in quibus cola, commata, periodos, figuras, notat accuratius, quam illus Rhetor in Demosthene, aut Cice-

Quod Patres Ecclesia nonnulla etiam piclo, & florenti stylo scripserint.

CAPVT XIX.

Nimaduerrere est etiam, plerunque in sanctorum Patrum scriptis, nonnulla tam dulcibus renidere stoculis elegantiarum, tanta styli suauitate delibuta, tam concinnè, tamque affabre facta, vt cum Rhetorum præstantissimis venire in palmæ contentionem possint. Luber ex omni genere hic aliquot exempla delibare, quibus hunc librum feliciore auspicijs claudere, atque obsignare possum. Incipiam à Nazianzeno, ecquis amabo, fuit artifex Epidictici generis peritior? Vide vt in oratione de sancto Paschate, vt ver describit ex adiunctis.

De ῥητορῶν, &c.

Qua latine hic reddam, quia prolixiora sunt.

Regina (inquit) tempestatum pompas ducit Regi dierum, & pulcherrimo, eodemque iucundissimo stipat veluti satellitio. Nunc cælum renidet purius, nunc sol altior, & auro similior, nunc orbis Lunæ pulchrior splendet, atque illibati stellarum chori clarius enitescunt.

Ver, regina tempestatum.

Nunc littoribus conciliantur fluctus, Soli nubes, aëri venti terra plantis, plantæ oculis. Nunc fontes manant liquidius, & hibernis compagibus expediti, largius amnes fluunt, prata collucent floribus, turgent gemmis arbores, detonsi nitent herbarum tori, & per virentes agros agri lasciuunt. Iam naues, vt plurimum pijs refertæ vectoribus, cum celeamate soluant è littore, & alas velorum explicant: mox leni cursu fluentibus assultant delphini, & suauissimè quidem anhelantes tranquillo mari fidi comites nautas deducunt.

Δελφῶν καὶ ἑπιμυτιῶν πλωτῆρες.

Lætus autem agricola serenum intructur cælum, & aratum reficit, frugum largitorem Deum appellans, tum strenuè boues aratores

Ver uile agricolæ

Yyyy 3. cogit